

Tweede Kamer der Staten – Generaal
Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
T.a.v. mevrouw drs. M.I. Hamer, informateur
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

In afschrift aan:

dhr. M. Rutte, dhr. G. Wilders, dhr. L.A.J.M. Dassen, dhr. W.B. Hoekstra, mevr. S.A.M. Kaag, dhr. J.F. Klaver, mevr. L.M.C. Marijnissen, mevr. E.M.J. Ploumen, mevr. N.L. den Haan, dhr. B.J. Eerdmans, mevr. C.A.M. van der Plas, dhr. G.J.M. Segers, mevr. E. Ouwehand, dhr. C.G. van der Staaij, dhr. F. Azarkan, mevr. S.H. Simons, dhr. T.H.P. Baudet.

s-Gravenhage, 14 mei 2021

Geachte mevrouw Hamer,

Een fatsoenlijke arbeidsmarkt voor ons allemaal, waar iedereen tot zijn recht komt. Een eerlijke arbeidsmarkt waar uw partner, broer, zus of kind een plek heeft. Een arbeidsmarkt die bovendien een beetje lief is, waarin meedoen centraal staat en het niet alleen gaat om winst maken en aandeelhouders tevreden stellen. Maar ook om levensgeluk en om impact maken voor de kwetsbaren in onze samenleving: dat is mijn ideaal.

En met dit ideaal ben ik in 2012 vanuit mijn persoonlijke ervaring met een arbeidsbeperking gestart met Stichting Studeren & Werken Op Maat (SWOM). Zelf heb ik een slechte medische start gehad die bepalend was voor mijn schoolkeuze. Ondanks deze slechte start heb ik een lange, maar succesvolle weg afgelegd van LOM school-leerling naar Secretaris Kennis en Strategie voor de Secretaris Generaal en bewindslieden van het Ministerie van BZK. Gedurende deze weg heb ik veel vooroordelen en tegenslagen meegemaakt. Maar door de steun van mijn netwerk, mijn positieve instelling en geboden kansen heb ik mijzelf hier bovenuit gewerkt. Met de oprichting van SWOM maak ik mij hard voor het creëren van gelijke kansen, zodat jongeren met een arbeidsbeperking ook de mogelijkheid krijgen om een duurzame baan op hun niveau te bemachtigen. Want werk is zoveel meer dan alleen een inkomen, werk staat voor mee kunnen doen in de samenleving en een bijdrage leveren aan iets wat groter is dan jezelf. In die zin is werk van onschatbare waarde.

Middels deze brief wil ik als voorzitter van SWOM onze visie op een inclusieve arbeidsmarkt met u delen, en u tevens een aantal dingen meegeven, bij de vorming van een nieuw kabinet en het samenstellen van een regeerakkoord.

Stichting Studeren & Werken Op Maat is een gespecialiseerde sociale onderneming in de levensbrede coaching en begeleiding van hoogopgeleide jongeren met een psychische en/of lichamelijke beperking naar werk. Wij begeleiden deze Young Professionals met een enthousiast team van 30 collega's in Den Haag, Zeeland en Zwolle op intensieve wijze naar een passende en duurzame baan, traineeship of stage, op een niveau dat past! Deze begeleiding is levensbreed en domeinoverstijgend, een beperking heb je niet alleen tijdens je werk maar ook tijdens je dagelijks leven buiten werk. Vanuit SWOM helpen wij de Young Professional om zelf vanuit eigen wens en behoefte zijn of haar leven in te richten en vorm te geven.

Daarbij is onze aanpak bij iedere Young Professional weer anders, maar altijd: intensief, persoonlijk, langdurig, vanuit ons hart en met ons hoofd. Dit doen we inmiddels voor zo'n 250 Young Professionals per jaar, waarbij het onze ambitie is om verder te groeien: *"Elke stad verdient een SWOM-hub zodat we iedereen de ondersteuning kunnen bieden die hij of zij nodig heeft"*.

Recentelijk is er een impactanalyse gemaakt door Deloitte over de periode 2017-2020. Deze impactanalyse gaat over de impact van SWOM, en de directe, indirecte en afgeleide waarde van ons werk voor Nederland. Wat blijkt? De afgelopen drie jaar hebben wij 751 jongeren met een beperking naar duurzaam werk begeleid, wat de staatskas ruim €19 miljoen heeft bespaard. Bovendien hebben deze jongeren €41,6 miljoen extra bijgedragen aan het Bruto Binnenlands Product.

Onze visie op een inclusieve arbeidsmarkt

Een inclusieve samenleving bereik je door mensen met een beperking zelf regie te laten voeren over hun leven. Dit lijkt vanzelfsprekend, maar dat is het niet! We praten veel over mensen, maar veel te weinig met mensen. Het is juist van belang dat mensen zelfstandig en naar eigen wens stappen zetten en keuzes maken. Dit zou moeten gelden voor alle aspecten van het leven. Beleid en regelgeving worden nu nog slechts gekoppeld aan werk en inkomen. Wij pleiten voor een integrale aanpak, waarbij alle relevante aspecten van iemands leven worden betrokken in het beleid, maar vooral in de uitvoering van dit beleid. Kortom, de integraliteit waar wij al jaren over praten en waar de decentralisatie ooit toe had moeten leiden. Je hebt een beperking tijdens wonen, werken, studeren en je sociale leven. Waarom hebben we daarop de voorzieningen ook niet ingericht en is alles nu per onderwerp apart georganiseerd?

SWOM pleit tevens voor een duidelijke scheiding tussen de rollen van de diverse partijen in het speelveld. Sociale ondernemingen gaan aan de slag met de begeleiding en ontwikkeling van talentvolle mensen vanuit een specialistische aanpak binnen de 'niche' van de doelgroep waar zij in gespecialiseerd zijn. De overheid schept hiervoor de kaders, creëert randvoorwaarden en handhaaft de wet- en regelgeving. De gemeente moet zich dus op deze rol focussen, en de uitvoering overlaten aan de specialistische organisaties. Dit is hún primaire taak. Gespecialiseerde organisaties zijn beter in staat om zowel vanuit het perspectief van de Young Professional als de werkgever te denken en te handelen. Met deze rolverdeling is de uitvoering van het beleid efficiënter, goedkoper en beter passend bij de behoefte van kwetsbare jongeren op weg naar werk.

Een inclusieve arbeidsmarkt is niet alleen de economische motor van een land, het geeft mensen waardigheid. Duurzaam en passend werk is daarbij cruciaal. Een inclusieve arbeidsmarkt zorgt ervoor dat mensen op basis van hun talenten het beste uit zichzelf én hun omgeving kunnen halen. Dat is fundamenteel voor een land waar het fijn is om te leven en waar sociale voorzieningen betaalbaar blijven. Voor een land waar iedereen de zorg kan krijgen die hij of zij nodig heeft. Ook, en vooral, mensen met een beperking.

Voor het creëren van een inclusieve arbeidsmarkt is het wat SWOM betreft onontkoombaar om te werken vanuit de volgende basisprincipes.

- 1. Iedereen heeft recht op levensbrede begeleiding om mee te kunnen doen**
- 2. De route door sociale zekerheid moet duidelijker worden voor de jongere, de werkgever en de overheid zelf**
- 3. Banen moeten passend, waardig en duurzaam zijn**
- 4. Zorg dat kwetsbare jongeren niet het kind van de rekening worden in de post-corona arbeidsmarkt**
- 5. Meer stageplekken en passende begeleiding voor studenten met een functiebeperking**
- 6. Je postcode bepaalt niet de voorzieningen die je hebt**

Voor een uitgebreide toelichting op deze basisprincipes, aangevuld met ervaringsverhalen verwijst ik u graag naar de bijlage van deze brief.

Natuurlijk begrijpen wij als geen ander dat een inclusieve arbeidsmarkt er niet vanzelf komt. Dat vraagt inspanningen van veel partijen, maar daarmee is het zeker niet onmogelijk! Als we als Nederlandse samenleving veel meer kijken naar talenten van mensen, in plaats van naar beperkingen, dan creëren we kansen en bouwen we aan een arbeidsmarkt waar plaats is voor iedereen.

Wij werken aan de juiste randvoorwaarden voor een inclusieve arbeidsmarkt als lidorganisatie van de Vakcentrale voor Professionals (VCP) en in samenwerking met de Landelijke Cliëntenraad (LCR).

Dan rest mij nog u hartelijk te danken voor het lezen van deze brief en u veel succes te wensen bij uw belangrijke werk in de formatie. Mocht u aanvullende vragen hebben dan gaan we graag met u in gesprek.

Mede namens onze Young Professionals en bestuur,

Met vriendelijke groet,

Bart de Bart
Oprichter en Voorzitter

Rick Brink
Directeur Belangenbehartiging